

Antonia Pavlic 8-8-1
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 243

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, DECEMBER 17, 1970

STEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Goljufivo veselje s trilionom dolarjev

Skupni narodni dohodek ZDA je dosegel trilion dolarjev zaradi nagle inflacije zadnjih let, ne zaradi rasti gospodarstva.

WASHINGTON, D.C. — Te dni si je zvezna vlada privoščila posebno veselje. Na računskem stroju, ki je sestavljen nalašč za tekoče ugotavljanje naraščanja naše "grobe" narodne proizvodnje, je dala izračunati, kateri trenutek je ta proizvodnja prekoračila vrednost trilion dolarjev. Televizija in predsednik Nixon sta vsak na svoj način proslavila ta trenutek. Vesel je že bil, zato mu je pa manjkalo stvarnosti. Račun je namreč narejen v sedanjih dolarjih, ki jim pa kupna moč še zmeraj pada. Na to računski stroj ni opozoril.

Če bi hoteli vzeti za merilo nekdanjo stabilno kupno moč dolarja, na primer iz dobe 1957-1959, kot to dela zvezna statistika v primerjavah za dolga obdobja, bi pa sedaj znašala vrednost sedanje tekoče proizvodnje neke med \$750-800 milijoni dolarjev. Ta številka bi bila ponižnejša, toda resnična, bahati se z namišljeno in napihnjeno vrednostjo pa res ne kaže.

Smo namreč še zmeraj v dobi padanja dolarjeve kupne moči. Po svoji nerodnosti je na to ravno ob slovesnosti prvega trilionu opozoril federalni tajnik za prevoz Volpe. Rekel je namreč: "Vsak zmanjšani dolar podpre za novo nadzvočno letalo pomeni dva poznejša dolarja izdatkov, ker se bo projekt zavlekel in proizvodni stroški narastli na dva dolarja. To je že res, toda narastli bodo zaradi inflacije in padanja vrednosti dolarja, ne pa radi drugih momentov, ki bi utegnili povečati proizvodne stroške.

Vsaj od vodnikov sedanje administracije bi lahko pričakovali, da ne napovedujejo nove druginje in dolar z manjšo kupno močjo.

Z žico zvezane roke in strel v glavi!

PHNOM PENH, Kamb. — Iz struge reke Mekonga so potegnili trupla vladnih vojakov z na hrbtu zvezanimi rokami in s prestreljeno glavo. Trupla so potegnili iz reke v bližini Prey Totunga, kjer se že več dni vrše hudi boji med vladnimi silami in rdečimi. Vladno poročilo trdi, da so vladne sile rdečo po treh dneh bojev prisilile k umiku.

Rdeči postopajo prilično enako po vsem svetu s svojimi nasprotniki. Z žico na hrbtu zvezane roke in krogla v glavi so znaki komunističnega nasilja in smotnosti v postopanju s sovražniki. Do teh ni in ne sme biti nobene milosti, nobenega sočutja; treba jih je uničiti za vsako ceno! Tako je učil svoje že Lenin.

Novi grobovi

Peter Jelar
Včeraj popoldne je umrl na svojem domu na 6101 Glass Avenue 57 let stari Peter Jelar, rojen v Zgornjem Brniku pri Cerkljah, od koder je prišel v ZDA l. 1949 najprej v Pennsylvania, od tam pa v Cleveland, kjer je skrbel za čistočo in drugo v cerkvi sv. Vida in okoli nje. Zapustil je ženo Frances, roj. Smajc, otroke Mrs. Robert (Marie) Lutton (New Castle, Pa.), Mrs. Dwight (Frances) Schmidt (Bessemer, Pa.), Johna, Franka in Josepha, 3 vnuke, brate Jožeta, Jančeta, Toneta, sestre Angelo Zerovnik, Micko, Katarino Sterhar in Julko (vse v Jug.). Pokojnik je bil član Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu, Društva Sv. Vida št. 25 KSKJ in delničar korporacije Baragov dom. Pogreb bo jutri, v petek, ob 9.15 iz Grdinovega pogrebnege zavoda na E. 62 St., v cerkev sv. Vida ob 10., nato na pokopališče sv. Antona v Bessemerju, Pa.

James Ratais
V Homestead Nursing Home v Painesvillu je umrl po dolgi bolezni 69 let stari James Ratais, bivši delavec Chas Brass Co., član SNPJ št. 614. Zapustil je vrata Adolpha in Williama (Forest City, Pa.). Pogreb bo iz McBrannaghan pogrebnege zavoda v Forest City. Pogrebne priprave tu vrši Zeletov pogrebni zavod na E. 152 St.

'Mafija' na Japonskem

TOKIO, Jap. — Japonska ima svojo zvrst "Mafije", ki je organizirana tako odlično, da bi se elo ona v ZDA lahko od nje kaj naučila. Njeno glavno delovno področje je glavno mesto, pa seveda tudi Osaka, Jokahama in druga velika mesta japonske.

Oblasti so začele organizirati temu zločinstvu odločno stopati na prste. Doslej so prijele že okoli 6.000 članov teh zločinskih tolpe in boj gre na trdnino dalje.

Italija se spet zvija v neredu in zmešnjavi

Demonstracije in štrajki delavstva in študentov podpirajo zahteve po socialnih reformah.

RIM, It. — Ko se bližamo božiču, je Italija zopet enkrat sredi nereda in zmede, ene najslabših v zadnjih letih. Vlada skuša miriti in krotiti obe skrajni politični krili, levičarje in desničarje, ki nered in nemir izkoriščajo v lastne politične cilje neoziraje se na splošno korist in dobro deželo. Notranji minister Franco Restivo je izjavil, da bo vlada zavrnila in izjalovila vse poskuse podkopati italijansko demokracijo.

Znano je, da so italijanske oborožene sile, posebno še državna policija imele pred leti načrt prevzeti vodstvo republike, če bi grozila nevarnost, da pride oblast v roke skrajnežev, pa naj bi bili to na levi ali na desni. Da obe politični skrajnosti gojita želje po osvojitvi oblasti, o tem ni dvoma, ni pa jasno, ali imajo oborožene sile

Usad pokončal najmanj 100 ljudi v Kolumbiji

BOGOTA, Kolumb. — Preteklo soboto je usad v dolini Cauca 156 milj severno od Bogote združil z gore in pokončal najmanj 100 ljudi. Uničil je restavracijo in pometal v reko tri polne avtobuse in 16 osebnih avtomobilov. Nekatere priče cenijo število mrtvih na 200, več pa naj bi jih bilo tudi ranjenih.

še vedno kak načrt same prevzete oblasti, če bi grozila nevarnost obstoja demokratske države oblike.

Sedanji nemiri so se začeli v Milanu, kjer je bil pri demonstracijah preteklo soboto eden mrtvih. Nasprotniki vlade in oblasti trdijo, da ga je ubila policija, ta pa izjavlja, da ga je zadela med demonstracijami kap. Posebna preiskava hoče dognati, kaj se je dejansko zgodilo.

Med tem so tisoči študentov priredili demonstracije v Rimu in Napoliu proti "policijskemu nasilju", delavske unije pa vpriparjajo "pokrajinske" splošne štrajke v podporo zahtevam po socialnih reformah.

V pet., 18. dec. 1970 bo izšla božična številka Ameriške Domovine. Naši raznašalci vam bodo dali list v roke ter vam voščili srečen božič, če boste doma. Ako boste imeli kaj zanje, jim lahko ob tej priliki izročite.

Politična debata o Castrovem komunizmu še ni zaključena

CLEVELAND, O. — Castro je prišel na Kubi do oblasti v tistih letih svoje mladosti, ko se človek najraje vda iluzijam in nori za njimi. Ker so mu peli hvala in slavo levičarji vsega sveta, je res mislil, da je vseмогоčen tovariš. Prišlo je potem življenje s svojimi udarci, ki še danes letijo nanj. Svoj čas je v svojem zagonu hudo kritiziral Moskvo, tam tega niso pozabili, Castro je pa na to pozabil. Ker mu Kremenlj ni hotel dati vsega, kar bi rad imel, je mislil, da bo imel v Peipingu več sreče, pa tudi tam se je goljufal v svojem pričakovanju. Kitajski tovariši so bili še bolj stvarni kot sovjetski.

Zato je še vedno navezan v prvi vrsti na Moskvo, od koder dobiva ne samo darove in posojila, ampak tudi nasvete, ki mu ne gredo zmeraj v račun. To se vidi tudi za zunaj. Dočim je na primer z veseljem podpiral partizane v Latinski Ameriki, je zdaj leta v tem pogledu postal stvarnejši. Jim že pomaga, toda ne tako in v takem obsegu, kot Havana želi. Tako je Castro izgubil v mednarodni politiki tisti sloves, ki ga je imel še pred nekaj leti. To

se očitno vidi v njegovih odnosih do raznih prekuć in Latinski Ameriki. Odkar je mrtev Guevara, je Castro zgubil svojo nekdanjo podjelo. Njegova akcija v čilski politiki še dolgo ni bila tako udarna, kot bi bil človek pričakoval.

Najboljši barometer za Castrovo komunizem je sodba levičarjev v Latinski Ameriki, kaj naj Castro pomeni zanje. Sodbe med levičarji so zelo različne. Ravna se po tem, koga in kaj levičarji obožujejo. Moskovski in peipinški komunisti presojajo Castra tako kot njihovi duhovni voditelji. Samostojne sodbe nimajo in se tudi ne trudijo, da bi jo imeli, odkar jih Castro ne navdušuje več za brezpogojno socialno revolucijo. Razume se, da se sodbi obeh vrst komunizma ne krijeta. Zato Castro tudi ne more več ustvariti udarnih komandosov v tistih deželah Latinske Amerike, kjer je največ pogojev za take stavdige. Redna je prikazen, da so moskovski komunisti latinskega porenja proti uporniškim akcijam, dočim jih kitajski tovariši podpirajo bolj s propagando kot z denarjem, orožjem in vodilnim moštvom.

Zato Castrovo komunizem tudi za našo deželo ne predstavlja več nekdanje nevarnosti, ko se je naša politika bala, da bo Castro organiziral povsod podtalna komunistična gibanja. Zaletel se je v nekatere male države Srednje Amerike in v Venezuelo, pa so mu vsi načrti spodleleli. Sedaj je na primer močno simpatiziral z dr. Allendejem, pa ga vendar ni šel obiskat in mu tudi ni nasvetoval nobenih revolucionarnih gesel ali drugačnih podvigov, pač pa mu je rekel, naj tujcem nikar ne daje koncesij na čilska narodna bogastva. Castro tudi ni zmeraj v dobrih odnosih z levičarskimi režimi; ima navado, da kar naravnost pove, kaj misli o njih. To mu naravno ne pridobiva prijateljev.

Vse to je znano naši politični javnosti, pa tudi Kongresu. Zato mislijo nekateri kongresniki in senatorji, da je treba spremeniti naše stališče do Kube. Ne sme se nam pripetiti, kar se nam je pripetilo v politiki do Kitajske. Zmeraj bolj nas zapuščajo naši prijatelji in obnavljajo redne diplomatske stike s Peipingom. Kmalu bomo ostali z našimi prijate-

V GDANSKU ZOPET MIRNO

Uradno poročilo poljske vlade trdi, da je v Gdanku, Gdinji in Sopotu ob Baltiku danes zopet mirno in vse v običajnem redu. Delavci so šli redno na delo. V ponedeljek je prišlo do hudih izgrediv, nemirov in demonstracij, tekom katerih je bilo do včeraj skupno vsaj 6 oseb mrtvih, več sto pa ranjenih. Požgano naj bi bilo poslopje z glavnim stanom Komunistične partije in glavna železniška postaja.

VARŠAVA, Polj. — V nedeljo je bilo objavljeno povišanje cen hrane od 10-25%, v ponedeljek je prišlo do prvih protestov v baltskih mestih Gdansk, Gdinja in Sopot. Začele naj bi bile ženske, nato pa so se jim pridružili delavci, prvi v pristanšču. Prišlo je do izgrediv in spopadov s policijo in milico, ki jo je vlada poslala v pomoč. Vendar se zdi, da nemirov niso mogli do včeraj prav obvladati. Več poslopij naj bi bilo požganih, med njimi glavni stan Komunistične partije in železniška postaja v Gdanku. Razbitih, delno požganih in oplenjenih naj bi bilo več trgovin, pa uničenih tudi več policijskih vozil. Vsa tri mesta, kjer je prišlo do izgrediv, ki so imeli še delno značaj upora, so bila odrezana od ostale Poljske. Prekinjen ni bil samo telefon, ampak tudi vse prometne zveze. Oblasti izjavljajo danes, da je položaj v vseh treh mestih zopet "normalen".

Po ostroti napadov na policijo, na javna poslopja in še posebej na glavni stan Komunistične partije spominjajo izgredivi v Gdanku, Gdinji in Sopotu v zadnjih treh dneh na delavske nemire in izgrede oktobra 1956 v Poznanju, ki so privedli do prevrata na Poljskem. Stalinska skupina Komunistične partije se je morala tedaj umakniti zmernejšemu V. Gomulki, ki je bil nekaj let preje odstavljen od vodstva partije in zaprt zaradi "titoizma". Posredno so tedanji nemiri v Poznanju zvezani s spremembo na Poljskem pospešili nemire in prevrat na Madžarskem, ki ga je dal kasneje Hruščev zadušiti s sovjet-

skimi tanki. Gomulkov režim je v prvih letih dal Poljakom kar dosti svobode in skušal doseči tudi večjo neodvisnost od Sovjetske zveze. Kasneje je postal ponižnejši napram Moskvi, pa tudi oblastnejši doma, kjer je nastopil posebno trdo proti študentom in intelektualcem, ki so zahtevali več svobode.

Poljska je bila v zunanji politiki nujno vezana na Sovjetsko zvezo zaradi svoje zahodne meje. Ta je sedaj varnejša, ker je Poljska pretekli teden podpisala z Zahodno Nemčijo pogodbo, v kateri Zahodna Nemčija priznava mejo ob Odri in Nisi. Prav ta uspeh je morda dal vladi pogum, da se je lotila gospodarskih ukrepov, ki so množice v Gdanku, Gdinji in Sopotu tako razjezili, da so nastopile proti režimu, v katerem vidijo vzrok vsem svojim tegobam.

Vietnamski komunisti sprožili nov val terorja

WASHINGTON, D.C. — Iz Vietnama in Kambodže prihajajo zadnje dni novice, da so vietnamski komunisti začeli izvajati nove valove terorja, posebno tam, kjer se zbirajo naši vojaki in čakajo, kdaj pridejo na vrsto za odhod domov. Za teror se posebno vnamajo rdeči aktivisti v Saigonu in Phnom Penhu. Kot je že navada, trpijo pri tem veliko več civilisti kot pa pripadniki oboroženih sil.

Vietnamski komunisti so to taktiko že večkrat rabili, pa so jo zmeraj ustavili, ker so hitro ugotovili, da jim domače prebivalstvo to prav posebno zameri. Zato je njihova sedanja akcija še zagonetna. Počakati je treba, da se vidi, kaj se skriva za njo.

Če povišanje pokojnin ne bo odobreno zdaj, bo po Novem letu

WASHINGTON, D.C. — Vse kaže, da spremembe Social Security zakona ne bodo odobrene v sedanjem zasedanju Kongresa, ko se Senat pripravlja na brezkončno razpravljanje, k naj prepreči odobritev milijonov za nadzvočno letalo.

Načelnik senatnega finančnega odbora R. Long je dejal, da to končno ni niti "važno". Če Social Security zakon ne bo spremenjen sedaj, bo kmalu po novem letu, povišanja pokojnin bodo pa veljala nazaj od 1. januarja 1971.

Boj za čistočo zraka in politika

WASHINGTON, D.C. — Novi direktor agencije za čistočo okolja William Ruckelshaus je komaj dobro prevzel svoje naloge, pa se je že zapletel v spore s svojimi tovariši v zvezni vladi. Trgovinski tajnik Maurice Stans, ki je znan kot glavni nabiralec denarja za republikansko stranko, se boji, da bo odločno nastopanje Ruckelshausa ustvarilo pri industriji vtis, da je zvezna vlada proti njej. Stans predlaga, naj bi se zvezna vlada držala pri boju za čistočo okolja bolj načela "pro-stovoljnosti".

Iz Clevelanda in okolice

K molitvi—
Clani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeni nocoj ob pol osmih v Grdinov pogrebni zavod na E. 62 St. k molitvi za umrlega člana Petra Jelarja.

Clani DSPB Cleveland so vabljeni nocoj ob pol osmih v Grdinov pogrebni zavod na E. 62 St. k molitvi za umrlega člana Petra Jelarja.

Seja—
Društvo Dvor Baraga št. 1317 Katoliških borštnarjev ima jutri zvečer ob 8. uri redno sejo. — Asesment bodo pobirali od 6.30 dalje.

Nedrjavljani pozor—
Pravosodno tajništvo opozarja vse ndrjavljane, da morajo prijaviti tekom januarja svoj naslov Immigration and Naturalization uradom. Prijavnice so na razpolago v teh uradih in na vseh postah.

Letna seja—
Klub Ljubljena ima v nedeljo, 20. decembra, ob dveh popoldne letno sejo v SDD na Recher Avenue. Po seji prosta večerja in zabava!

Seja—
Društvo Ribnica št. 12 ADZ ima v nedeljo, 20. decembra, ob 9. dopoldne sejo v SND na St. Clair Avenue, staro poslopje (nasproti tajniškega urada). Vsi člani vabljeni, seja je važna!

Zadušnica—
Jutri ob 8. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Speheka ob 4. obletnici smrti.

Božičnica—
V petek zvečer ob 7. bo v St. Clair Recreation Centru božičnica za otroke pod pokroviteljstvom St. Clair Business Association. Vabljeni člani in njihovi otroci ter otroci njihovih strank. Otroci morajo biti v spremstvu staršev!

Letna seja—
Društvo Naš dom št. 50 ADZ ima v nedeljo, 20. decembra, ob 1.30 popoldne letno sejo v SND na 5050 Stanley Avenue, Maple Heights, v spodnjih prostorih.

Vstopnice naprodaj—
Vstopnice za Korotanova silvestrovanje so naprodaj pri članih zbora.

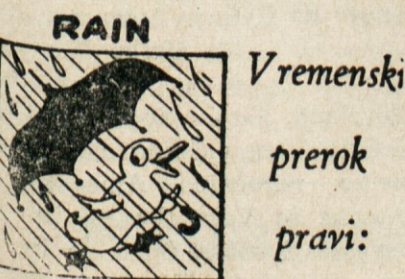
Domači krofi—
V farni dvorani pri Sv. Vidu odo v soboto dopoldne po enajsti uri naprodaj domači krofi.

Feldmaršal Slim umrl

LONDON, Vel. Brit. — Feldmaršal Viscount Slim, ki je med drugo svetovno vojno vodil britanske čete v Burmi v boju proti Japoncem in bil po vojni načelnik imperialnega glavnega stana in nato generalni guverner Avstralije, je umrl pretekli ponedeljek v starosti 79 let. Bil je že dalj časa šibkega zdravja, 5. decembra letos pa ga je zadela še srčna kap, ki mu je nato končala življenje.

Za oglašanje na TV 2.9 milijona

WASHINGTON, D.C. — Skupno oglašanje na televiziji naj bi prineslo lastnikom televizijskih postaj 2.9 milijona dolarjev. Letos je k v temu prispevala tobačna industrija s svojimi oglasi 220 milijonov. Po Novem letu teh oglasov ne bo več in pri TV premišljajo, kako bodo to izgubo nadomestili.

Vremenski
prerok
pravi:

Dež pomešan s snegom. Temperatura okoli 32.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 243 Thursday, Dec. 17, 1970

Kaj se dogaja doma?

O tem, kaj se dogaja zadnji čas v Jugoslaviji, se sprašujemo po svetu, kajti nekakšno živčno iskanje zunanjih in notranjih zaveznikov s strani oblasti in ustvarjanje novih odborov v že itak zapleteni družbeni organizaciji opozarja na to, da je nekaj v zraku. Kaj, ne ve nihče in ostaja vsako ugibanje res le ugibanje. Londonski Economist piše, da so jugoslovanski problemi "zastrašujoče zapleteni" (26. sept.).

Za točke jugoslovanskih uradnih obiskov je bil izbran Zahod: Belgija, Luksemburg, Zahodna Nemčija, Danska, Francija, Holandija, na zimo sta v načrtu Italija in Vatikan, spomladi pa Združene države Severne Amerike.

Ali naj ti obiski pomenijo iskanje pomoči iz obupnega gospodarskega položaja v Jugoslaviji?

Domače časopise poročajo, da so v oktobru cene zbežljale, da je porast cen dosegel rekord, da se niso življenjski stroški že deset let tako zvišali, da se je trgovec polastila nekakšna psihoza, kar dela inflacijo še posebno nevarno.

Cene na drobno so se v enem mesecu zvišale za 2,8%, indeks življenjskih stroškov pa celo za 3,6%. Tudi nesorazmerje v zunanji trgovini se je v oktobru bistveno okrepilo: uvoz je v primeri z oktobrom 1969 narasel za 60%, izvoz pa v istem času padel za 6%.

Kaj pa, če ni bolj "zastrašujoč problem" to, da vpliva nelikvidnost gospodarstva na že itak razrahljane odnose med narodi Jugoslavije?

Ali je možno kako drugače razumeti besede predsednika jugoslovanskega Zveznega izvršnega sveta: "V današnjem položaju, za katerega sta značilna nelikvidnost gospodarstva in prepočasna gospodarska rast, bi bilo težko najti genija, ki bi mogel sredi teh vrtincev, nemira, žolča in sporov ustvarjati lepo, idealno federalno strukturo v našem centru."

S tem v zvezi je pisal svetovni tisk, da grozi Jugoslaviji nevarnost razpada; da so se spori med komunisti različnih narodnosti v Jugoslaviji nadaljevali kljub temu, da je dobila partija že lani 15-glavni izvršni biro kot osrednji vodstveni organ; da naj bi vodstvo države prevzel kolektiv, sestavljen iz dveh do treh zastopnikov vsake republike in velikih organizacij, zlasti partije, ki naj bi utrdil močno razrahljano tovarištvo jugoslovanskih komunistov.

Ali je treba v ta okvir vstaviti ustanovitev Koordinacijskega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva za urejanje odnosov med Cerkvijo in samoupravno družbo v Sloveniji? V odbor je poslala svoje ljudi partija, zastopnikov vernih pa ni poslala uradna Cerkev, ker pač ni bila za to naprošena, ampak jih je naprosila za vstop tudi partija. In končno: ali je morda najbolj "zastrašujoč problem" v Jugoslaviji danes sovjetska nevarnost?

Časopisi po svetu ugotavljajo, da še ni minil strah, da bi si želela Moskva poiskati pot do Sredozemskega morja preko Jugoslavije. Poročajo, da pošiljajo članice Varšavskega pakta v Jugoslavijo preko Bolgarije orožje in radijske naprave iz moskovskih vojaških skladišč.

Kaj je tisto v zraku, kar vsi čutijo, pa nihče ne pove na glas: prvo, drugo, tretje ali vse troje?

Naj bo karkoli, skrbí nas za naše ljudi, za naš narod — to je tudi edini razlog, da o tem pišemo — in želimo samo to, da bi se stvari pravočasno take uredile, da ne bi plačeval nesposobnosti drugih naš mali človek.

Gornji sestavek je prinesla decembrska številka "Naše luči", mesečnika za Slovence na tujem, ki izhaja v Celovcu na Koroškem. Tito je v svojem govoru na konferenci Zveze komunistov odločno zanikal vsako "krizo" Jugoslavije, pa vendar ljudi ni pomiril. Pomirili jih tudi niso gospodarski ukrepi zvezne vlade, ki naj bi zavrla inflacijo, ustalili gospodarstvo in rešili dinar, o katerem so nekdanji tako trdno zagotavljali, da bo skoraj postal "trda" valuta.

Sredi gospodarskih in političnih težav, v katerih se nahaja Jugoslavija, je še vedno nekaj zagrizenih nasprotnikov vere in cerkve, ki kar ne morejo biti pri miru. Ti so dosegli, da sta bila na primer v Bosni odpuščena dva učitelja, ker sta bila "prevelika prijatelja" tamkajšnjega katoliškega župnika. Te in njim slične je zagrebški "Vjesnik" pozval, naj se živijo v današnje stvarnosti.

"V Jugoslaviji državnega ateizma že dolgo ni več. Po uradnih podatkih se prišteva k brezbožstvu 29,2% jugoslovanskih državljanov. Vsi ostali so verni. Jasno je, da brez njih in mimo njih ni mogoče graditi socializma v Jugoslaviji. Učitelji v šoli ne smejo delati propagande za vero, pa tudi ne proti njej. V zasebnem življenju so učitelji svobodni državljani, zato smejo imeti stik s komerkoli; to je njih pravica, ki jo jim socializem zagotavlja. Vsi pristaši državnega ateizma in ateisti nasploh naj se zavedajo, da se vere

ne da uničiti!" Tako poučuje "Vjesnik" borbene ateiste. Besede so pametne, toda ostale bodo le besede, dokler ne bo Zveza komunistov svojim članom dala potrebna navodila in jih pozvala k popolni strpnosti v pogledu vere. Za enkrat je pa kaj takega komaj možno računati, pa naj Tito še vedno upa, da bo skoro mogel obiskati Vatikan in se pokloniti sv. očetu, poglavarju vse Katoliške cerkve.

* NAS CHICAGO in z njim naš osrednji zapad se vrti po zadnjih volitvah zopet bolj po "svoje"? Volitve so izpadle ne pričakovano dobro za demokrate. Bo kar res, kakor mi je pred kakimi 40 leti poudaril kongresnik S., "da politika v Chicagu in Cook okraju je navadno vedno v zakupu in v rokah politikov, sinov irskih generacij. Slednji so "soferji", ki vodijo in vozijo vozila politike, zlasti v krogih demokratske stranke. Kolikor volivnih borb sem tu opazoval zadnjih 50 let, moram priznati, da je res tako, kakor mi je to omenil pokojni kongresnik S. V tem oziru so Irci res mojstri, da jim je težko najti para. Seveda se govori pri vsem tem o demokratski stranki. Vodijo pa jo večinoma potomci Ircev. Le tu pa tam, če tako kažejo okoliščine, se odpre loma iz drugih narodnosti vrnita na vodstva, a vedno tako, da večina ostane v rokah tistih, ki želijo, kje ima ostati. Te politične okoliščine, navade in razvade so še vedno med nami. Opazi jih lahko vsak, če hoče.

Neki šaljivi komentator je tedni objavil v verzih tole:

Luna je svoje vrste "teta", vsak mesec drugačna teta. To je pokazala zlasti letos, ko je za letošnji "halloween" prišla z dežjem in viharji. To v času zelo važnih volitev. Republikancem prinesla poraz, demokratom zmago — javnosti pa zgago... Težave bodo še bolj sitne, kakor pa so bile dosedaj sitne.

V navedenih verzih je nekaj praznih besedi, med njimi pa nekaj, ki veliko povedo in napovedo. Kaj naj pričakujemo v teh napovedih?

Predvsem nekaj zastojev v mnogih slučajih in pri mnogih problemih. Posebno v Kongresu se bo čutilo. Zvezna uprava je v rokah republikancev, v Kongresu pa bo odločevala demokratska večina. Kar bo predlagal Rihard, bo George pretipal in odlagal. V odnosih z zunanji svetom zna biti nekaj sodelovanja; ker to zahteva kolikor toliko od vsake stranke splošna narodna korist. V domačih zadevah in problemih je pa mnogo drugega, največ, kje bodo sedeli in vodili demokrati, ali pa republikanci. Vsaka stranka po svoje kuje zakone za to in ono. Zato je po sodiščih po državah toliko različnih zakonskih določb. Za vsakim hribom sodijo in razsojajo drugače. To nam dokazujejo zlasti razni procesi po sodiščih zadnjih par let, ko tiste, ki razsajajo, razbijajo in pobijajo, skozi ene vrata pred sodišča vodijo, skozi druge mnoge izhoda pa jih spuščajo in oproščajo po preteklih in zvitih zagovarjanjih raznih pravnikov (bolj na mestu bi bil zagrebški izraz "fiškalov"), na prosto.

Naše ZDA so od ene strani, to od prave demokratične strani, res občudovanja vredna dežela. Odprta so vrata tistim, ki imajo pridne roke in razum za gospodarski napredek. Vmes je pa preveč odprtih lukenj tudi za demokratske napredek. Vmes je pa preveč odprtih lukenj tudi za demokratske napredek.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Zato je tako, kakor je. Kaj in kdo podpira in vrti gibanja naših političnih strank, predvsem gibanja in življenje dveh glavnih naših političnih strank?

Zelo zanimivo vprašanje.

Odgovor: Tisti, ki imajo od ene ali druge kake koristi. Zastonj se nihče ne ponuja okrog in tudi nič ne podpira, če mu nič ne koristi, kakor le tisti, ki ne znajo krotiti zahtev svojih suhih grl in ga radi "cukajo", zato radi "birte" podpirajo. Slednji so seveda svoje vrste tipični ljudje, ki ne spadajo v te zadeve, katere omenjam. Omenjam le radi primere.

Glede tega je pred nedolгим navedel nekaj D. Lawrence v svojem uredniškem članku v "U.S. News & World Report". Pojasnjuje "vpliv denarja v volitvah — in zatem". Ne omenja sicer, kdo vse financira kampanje republikanske stranke. To si lahko predstavljamo sami. Iz "oblakov" taka "mana" ne pada, če bi, verjemite mi, jaz bi jo čakal vsako noč od polnoči do belega dne s košarami in peharji. Ampak gospodarske zadeve industrijskih vele podjetij in korporacij velevajo tistim, ki jih vodijo in obratujejo: mažite dobro z vsemi najboljšimi mazili kolesa vašega businessa, da se bo dobro vrtel in vam donosil, kar pričakujete. In tako delajo. Mažejo tam, po svoje seveda in kakor dovoljeno, da se business vrti, kakor želijo. In mehanizem političnih strank potrebuje takega mazila zlasti ob volitvah. Včasih je takega mazila več, včasih manj.

Odkar so se ojačile delavske organizacije na svojih poljih, so tudi te postale močne. In zadnja leta tudi te mažejo s svojimi mazili vozila tistih strank, od katerih pričakujejo raznih političnih naklonjenosti. To zlasti pri uvajanjih in uveljavljanjih raznih zakonskih določb pri zadevah, ki se tičejo njih in njihovega stanu. D. Lawrence omenja v svojem članku, da je tajnik kongresne zbornice omenil, da so do konca letošnjega avgusta prejele demokratske organizacije v 23 državah blizu \$600,000 prispevkov od članstva unij za politične kampanje. Omenja, da tekom septembra in oktobra so pričakovali še več.

Če tako, to pove, da industrije na eni strani in na drugi delavstvo v unijskih organizacijah predstavljajo obojni dve močni stranki. Obe sta založeni s sredstvi, ki kupijo vso potrebno oglaševalno reklamo v kampanjah ob volitvah. Dva orjaka z močnimi pestmi.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Zanimivo, kako se bosta ta dva orjaka srečevala in pomerila prihodnji dve leti v Kongresu in po posameznih državah v naši Uniji.

R.

Henrik Peternel, Franc Dejak, Franc Povšić; po \$5: Jože Stepec, Jože Boh, Jakob Mejac, Vili Blatnik, Mary Prosen.

Dolarčke sem na banki zgoštil v ček in ček odpisal č. seštram, — klobuk pa sem poveznil na svojo plečasto glavo. Ravno še o pravem času, kajti zima je zopet v deželi.

Tako sem svojo klaverno nabirko za enkrat zaključil. Bog plačaj vsem darovalcem!

Sedaj nestrno čakam — Bog vedi, če bom dočkal — na nastanek nekega "posebnega finančnega odbora", ki naj bi vso nadaljno nabiralno akcijo postavil na nekak "tekoči trak", potem katerega naj bi se zbral skupaj ves potreben denar za zgradbo in opremo.

Da ne bo še kaj prikritega, naj povem še en primer z Lemontskega grička.

Takole jaz vem. Kmalu po končani drugi svetovni vojni so sestre prišle na gradnjo višje šole in potrkale na dobra srca.

Vse narodnosti so darovale in veliko tudi Slovenci — staronaseljenci —, nihče pa ni povzdignil glasu, kako se naj šola imenuje in nihče ni diktiral, kakšne učence naj se v šolo sprejemajo.

Tekom sedemnajstih let je šlo več tisoč deklet skozi to šolo. Saj je bilo letno do sedaj nad 500 učenk — to leto pa jih je nad 600 in bi jih lahko imele tisoč, če bi bilo še kaj prostora. Od oblasti in od ljudi imajo sestre nalepšo pohvalo in zaupanje.

Dom za onemoglo je katoliški — saj bo v domu kapela, kjer se bo darovala vsak dan sv. maša. Se bodo v kapeli delili zakramenti — le krstnega kamna menda ne bo.

Za ta dom so spet darovali Amerikanci (različnih narodnosti) več, kakor mi Slovenci, zato nimamo — po moji pameti — prav nobene pravice zahtevati imena "Slovenian Retirement House". Vsota, ki se je zbrala le od Slovencev, je komaj za "krompirjev kvas" in zato smo se z zahtevom "slovenski" bolj osmešili, kakor pa postavili.

Lemont je slovenski.

Seveda je bil, kakor je marsikaj bilo, ki sedaj ni več. Svet se vrti in naglo spreminja. Smešno in pogubno bi bilo, če bi sestre v Lemontu stale še danes v istih cokoljah in potiskale voz po istih kolesnicah, kakor pred 50 leti.

Trikrat nič ostane vedno nič, pa naj to množi prvi bančnik, profesor matematike ali le ubogi kranjski Janez.

Sestre na Lemontskem gričku ne delajo, ampak dobesedno garajo, kar ve vsak, ki je že kdaj na delovni dan šel okoli samostana. Čudežev ne znajo delati, zato se v veliki tiski obrnejo na dobra, verna srca. Mar nimajo pravice prositi, kakor prosijo drugi v mnogotere, večkrat manj pomembne namerne? Večji del prazna blagajna ni sestram v posmeh in sramoto — prej bi bilo nam, ki iz polnih mošnjikov tako neradi kaj Lemontu prispevamo.

Pojdite po vsem svetu in učite vse narode — to naročilo je ponesel s seboj tudi veliki pionir pokojni pater Zakrajšek in menda ne bi danes omerjal č. sestre, ki imajo v svoji višji šoli 610 učenk različnih narodnosti. Mar naj čakajo samo na Slovence, ki se pojavljajo le še redke?

Meni se zdi, da se sestre ne bodo spuščale v časopisno razpravljanje, so redovnice — pa pametne toliko tudi.

Lemont naj bo slovenski — tako ta stran pri patrih — kakor ona stran pri sestrah — mi pa bomo narod in žulje naroda usmerjali vse drugam?

Lastnega slovenskega, katoliškega doma, — taki, kakršni smo —, nismo zmožni zgraditi. Je to žalostno, pa zato resnično. Zato naj, kdor ima čut ljubezni

do bližnjega, velikodušno in brez strahu podpre dom, ki se zida v Lemontu.

Blagoslovljene praznike in srečno novo leto 1971 uredništvu, vsem znancem in čitateljem tega lista!

J. P.

Pismo iz Loraina

LORAIN, O. — Neko prav lepo oktobrsko nedeljo je bilo. Razhajali smo se iz cerkve od sv. maše, ko se srečam z rojakom staronaseljencem. Ker možakar rad malo po slovensko pokramlja, sva pričela pogovor o tem in onem. Malo je potarnal nad razmerami, ki so se tako spremenile. V cerkvi in zunaj nje ne slišiš več toliko slovensko kot nekdanj. Tudi dopisov v Ameriški Domovini ni iz naše naselbine Loraina nič več toliko. Veste, — pravim —, pisati dopise v A.D., edini naš slovenski časopis, ki povezuje nas Slovence, je v mnogih ozihih težko, ker se malo takega zgodi, kar bi vse čitatele res zanimalo. V naši naselbini nimamo kulturnih organizacij, ki bi dale več življenja in novic.

Veš, to ne bo držalo, — pravi mož. Imamo jih, imamo! Imamo tri ali štiri podporna društva, vsa so še vedno zelo aktivna in delovna. Zadnje tedne pred Božičem bo vsako nedeljo božičevanje, ko bodo obdarovali mladino društvenih članov. Imamo tudi še svojo faro, društvo Najsv. Imena, Oltarno društvo in Slovensko žensko zvezo, pa še farno šolo. V vsem tem je kulturno življenje. Vse to je uspeh naših rojakov. To je nekaj, kar nas bi zanimalo in bi bilo zanimivo tudi za slovenske rojake po svetu. Novice vsi radi beremo in nas tudi zanima, kaj se dogaja med Slovenci po drugih krajih sveta. Posebno nas zanimajo novice iz domače naselbine, pa nič zato, če so malo starejše.

Popisovanje in poročanje iz naselbine slovenskih pionirjev, ki so toliko doprinesli k slovenski stvari v Ameriki, je kulturno delo, ki ohranja slovensko zavest. Dopisovanje ni samo v tem, da povemo novico ali kako izredno stvar, ampak je izraz kulturnega življenja. Vse to je resnica in sam bridko občutim, da smo zelo pomanjkljivi v tem pogledu, — mu pritrdim, — a nimamo dopisnikov, kot jih imajo po drugih naselbinah. Pisati je težko, ako nimaš dovolj sposobnosti. Jaz sam rad čitam in blagrujem tiste, ki jim teče pisanje lepo in gladko. Seveda je težko, pravi mož, ampak treba je začeti. Vsak začetek je težak, pa treba je dobre volje in vztrajnosti. Ljudje iste krvi, jezika, običajev, ki nas je zgodovina tu naselila in povezala v skupnost, imajo tudi dolžnost, da o tem poročajo, razpravljajo, kjer drugače se bo skupnost razkrojila. Ti skupnosti pravimo naselbina-naseljenci. Vsak naseljenec bi moral čutiti, da je slovenske narodnosti. Zato bi bilo želeli, da bi tisti, ki znajo bolj sukatati pero, od časa do časa kaj napisali o rojakih, ki so toliko doprinesli ameriški in slovenski stvari.

Poglej sestrsko hišo, kjer je nekdanj živel pet do šest sester učiteljic, ki so poučevale v Slovenski farni šoli, ne samo angleško, tudi slovensko, ob začetku naselbine. Potem stavbo, ki nam je služila do pred skoro 20 leti za božji hram in šolo obecnem. Zupnišče in novo cerkev, vse to je slovensko delo! S takimi poročili v našem slovenskem listu Ameriški Domovini, o slovenskem življu bo vsak sebe zadovoljil, zlasti pa rojake starejšega rodu, ki zelo radi vidimo, kaj vse smo ustvarili v naši slovenski naselbini Lorain.

Rojak zasluži vse priznanje na tako gledanje. Res se z dopisovanjem, čeravno je majhno, da ohranjati slovenski jezik in slovenske navade. V marsi-

katerih ozihih je težko pisati, ker se večkrat zgodi, da vsakega ne zanima. Zanimati nas bi moralo, četudi ni napisano po željah posameznika, saj novica o rojakih je novica o slovenskih naseljenjih. Verjetno bo le res, da se vse preveč zapiramo vase in iz daljave gledamo rojake, obujamo spomine in se jezimo na spremembe življenja, ki jih zaustaviti ne moremo. Misliti bi morali bolj na bodočnost našega rodu, z njim računati, da bomo lahko našli primerno obliko, da se kot celota ohranimo. V preteklosti so naši priseljenci več trajno vrednega storili kakor zdaj mi v splošni vihari in naglici. Oni so vedeli, kdaj in kako je treba začeti in se niso zanašali na jutri.

V težkem vzdušju smo srečno dočakali letošnji božič. Še vedno reži nevarnost vojnega požara, državniški še vedno hodijo po čerih v preskušanju moči atomskega orožja. Vse to utruja in vznemirja narode po vseh kontinentih. Kaj nam bo prinesla bodočnost? Ako bi vsi narodi poslušali in uresničili angelsko glorio "Slava Bogu", bi ne bilo treba strahu.

Božični prazniki nas bodo popeljali pod rožni krov. Spomnili se bomo tistega lepega svetega večera, ko smo v tihem snegu romali po ozki gazi, vsi v isto smer, proti cerkvi, ki je visoko žarela v brezkonni globini mrzlega zvezdnatega neba!

Vsem pri Ameriški Domovini in vsem naročnikom želim, naj božje Detece prinese veliko veselja, milosti in blagoslova. Naj vas mali Jezusček, ki ne pozna zemeljskih razdalj, ki objema v mislijo in ljubeznijo ves svet, v Sveti noči še prav posebno blagoslovi, pritegne k sebi in poveže s svojci in prijatelji! Naj vas skozi vse novo leto spremlja Njegov blagoslov ter ljubezen njegove Matere Marije. Bog daj, da bi bilo novo leto rano vsem v znamenju one prečudne pesmi, ki so jo peli angeli nad betlehemske poljanami: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje!

Vsem tudi srečno, blagoslovljeno novo leto!

Lojze in Anči Tomažič

— Maroko v severni Afriki meri okoli 174,500 kv. milj in ima okoli 15 milijonov prebivalcev.

IZ NAŠIH VRST

Horjul, Slov. — Spoštovani! Oglašava se Vam iz lepe Slovenije, kjer sva na obisku pri sinu. Tukaj nameravamo ostati čez zimo, kjer bova preživela božič in novo leto. Ker ne moreva vsem prijateljem in znancem poslati božičnih voščil, se poslužujeva Ameriške Domovine, katero tudi tukaj prejema. Vsem bralcem in prijateljem Ameriške Domovine, vsem Slovincem in Slovenkam blagoslovljene božične praznike, da bi jih lepo obhajali, v mislih povezani z vsemi, ki so po svetu razkropljeni.

Lep božični pozdrav!

Filip in Mary Stanovnik

Ankaran, Slov. — Spoštovani! V tem lepem času, ko mislimo drug na drugega, se Vas spominjam in Vam pošiljam lepe pozdrave iz Slovenije. Želim Vam veliko sreče in zdravja za praznike in v novem letu 1971. Posebej lepo pozdravljam članstvo kluba slovenskih upokojencev na Holmes Avenue.

Urška Ule

Cleveland, O. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam ček za enoletno naročnino Ameriške Domovine in Vam obenem želim vesele božične praznike in srečno novo leto. Vas najlepše pozdravljam!

Družina John Zigman

FRAN ERJAVEC:

IZBRANI SPISI

Zamorjeni cvel

Ves čas se nisem genil od postelje, očetu je bilo vedno huje, in peti dan po svojem dohodu sem se zapuščena sirota jokala na grobu dobrega očeta. Bratu sem takoj pisal, kako žalostno se je končala očetova bolezen.

"Nekoliko dni sem še ostal doma, da sem vse v red spravil, gospodarstvo sem izročil veste-mu staremu Martinu, tudi gospoda župnika sem naprosil, da bi mu šli na roko v rečeh, katerih bi Martin ne mogel sam opravljati. Čez pol leta sem se mislil za vselej preseliti na grad in tu z Marijo uživati srečne dneve, ali človek obrača, Bog obrne. Bil je neprijazen, mrzel večer, ko se pripeljem nazaj v Nemški Gradec. Htel sem na dom k Mariji, k bratu. Ko pozvonim, pride mi vratar odpirat in ko me spozna, poda mi ključ moje sobe. Iz njegovih ust sem tudi zvedel, da se je brat moj z Marijo in njeno materjo odpeljal. Kam? tega mi ni mogel povedati. Sam ne vem, kako sem prišel v sobo, vse se mi je vrtilo v glavi."

Valentin poišče v listnici zamazan list, potem nadaljuje:

"Na mizi sem našel ta listič, hitro ga popadam in željno preletim z očmi naslednje vrstice:

"Ljubi brat Valentin! Ako ti je mogoče, odpusti mi! Vem, da boš ti in ves svet ostro sodil moje početje in tudi vest mi očita, da sem se pregrešil zoper tebe, ali — jaz ne morem drugače. Marija je moja, moja na veke in nobena človeška sila naju ne more ločiti. Nikar se ne trudi, da bi nas iskal, Marijina mati je pri nama. Še jedenkrat te prosim, odpusti bratu svojemu.

Rihardu."

Spodaj stoje besede:

"Jaz nisem bila vredna tvojega dobrega srca. Pozabi me! Marija."

"To je bila zame strašna noč. V tuji zemlji, med tujimi ljudmi sem stal prav sam, od vseh zapuščena sirota. Blago svojo mater sem komaj poznal, kakor v sanjah mi je njena podoba stala pred očmi iz spomina otroških let, nedavno sem pokopal dobrega očeta in zdaj mi jedini brat odpelje ljubljeno nevesto. Bridko, kakor razplakano dete, jokam sem tisto noč; to so bile moje zadnje solze, od tedaj mi nobena več ni kalila očesa. Drugo jutro sem sedel v vozu in hitel iz nesrečnega mesta — kam? tega sam nisem vedel, le dalje v svet, kar najdel je mogoče. Videl sem mnogo lepih dežel in krasnih mest, ali meni ni bilo obistati nikjer; kakor bi mi bili rabeljni za petami, gnalo me je srce vedno naprej, le naprej. Neki popoldan sem stal na bregovih Atlantskega morja. Neznani čut me je izpreletel, ko sem pogledal po neizmerni vodeni ravnini in v tem trenutku se mi je rodila misel, iti onikraj morja gledat nove zemlje in novih ljudi. Še tisti dan sem pisal gospodu župniku, gospodarstvo sem izročil zvestemu Martinu, denarne stvari pa doktorju Vrabcu. Prva ladja, ki je plavala čez morje, nesla me je v zaželeno Kolumbovo deželo."

"Z neznanim veseljem sem pozdravil bregove nove zemlje. Kakor preroben sem stopil na prsto zemljo; vse, kar me je spominjalo prejšnjega življenja, otresel sem od sebe; le srčne rane, ki je še vedno krvavela, nje nisem mogel otresti, njo sem nosil vedno s seboj. Na ladji sem dobil dobrega prijatelja,

poljskega plemiča svoje starosti. Ne bom ti pravil, kod sva hodila in kaj sva videla, ker bi nocoj ne prišel do kraja, le toliko ti povem, da v petih letih nisva bila le jedno uro ločena. Prehodila sva Severno Ameriko od vzhoda do zapada, videla sva, kje izvira veličastni Mississippi, videla sva tudi, kje svoje valove izročava Meksikanskemu morju. Danes sva spala v blazinah velikomestnih gostilnic, jutri pod streho farmerjev, pojutrišnjem na bivolskih kozah v šatoru prostega Indijanca in mnogokrat v mehki, dišeči travi pod zavetjem sladkega javora ali pod vejami krasnega tuliparja."

"Prijatelj moj, ki je bolehal že vse zadnje leto, zbolel je hudo, da ni mogel več dalje. Ta nesreča naju je zadela daleč od naših ljudi v državi Missouri med indijanskimi lovci. Jaz sem storil, kar je bilo v moji moči. Noč in dan sem mu stregel, ali zastoj — njegove ure so se iztekale, prijatelj moj me je zapustil. S pomočjo Indijancev sem ga pokopal na bregu Bele reke pod mogočnim starim hrastom. Kazimir! Bodi ti lahka zemlja indijanska! Njegov pes, ki naju je dozdaj vedno spremljal, je šel potem za menoj in zdaj leži tu pred mojima nogama. Kakor je njegov nekdanji gospod bil meni zvest prijatelj, tako je bil on pozneje povsod moj verni tovariš in, dokler bo mogel gibati, užival bo pri meni svoj kruh. To sem dolžan manam nesrečnega Kazimira."

"Odslej sem hodil sam, ker me ni bila volja, iskati si novega tovariša. Pogostoma sem jel misliti na svoj dom, bratu svojemu sem že davno odpustil in na Marijo se prav za prav nikoli srdil nisem. Nekega dne sem ležal v senci orjaške platane v dolini reke Ohio. Bil je lep božji dan; s košatega drevja se je razlegalo petje neštelnih ptic, duh raznovrstnega, najkrasnejšega cvetja omamil me je skoro. V mehko travo položim težko glavo, občudoval sem lepoto tanke platane in zraven sem mislil na lipo pred svojim domom. Počasi se je jela izpreminjati gladka koža platane, listje se je jelo krčiti, postajalo je srčasto in ob vsakem listu je trepetal rmenkasti cvet, po cvetju so šumele buče in v vrhu je šepetala blažna sapa. Ležal sem pod domačo lipo. Okoli mene je raslo lepo žito, težki klasi so se priklanjali vetru. Od cerkve se zasliši zvon, za prvim zapoje drugi, tretji; ubrani glasovi se razlegajo po dolu in po vseh potih dohajajo ljudje v praznični obleki in vse sem poznal: to so bili moji sosedje in drugi znanci. Renčanje mojega psa me je prebudilo, skočim na noge, pomanem si oči in gledam z začudenjem okoli sebe, stal sem pod platano na reki Ohio. Lepa slika, ki sem jo pod platano dremaje gledal, vtisnila se mi je tako v srce, da ne vem, kaj bi bil dal, da bi se bil izprehajal v senci pred svojim gradom. Poslovil sem se od gozdov kentukiških in po najbližjem potu sem šel v Novi Jork in od tod nemudoma v Evropo. Noč in dan sem popotoval, ker skoro nisem mogel ućakati, da bi videl svoj dom. Le v Nemškem Gradcu sem se nekoliko mudil. Rad bi bil kaj zvedel o bratu in o Mariji. Popraševal sem semtertja; naposled sem zvedel, da Marijina mati mati tu živi. Zunanaj mesta sem jo našel v revščini.

Slovenec Vinko Levstik se uveljavlja med hotelirji v Rimu

RIM, It. — Slovenski rojak Vinko Levstik, lastnik hotelov "Bled" in "Daniela", si je tekom let ustvaril v glavnem mestu Italije kar lep ugled in se uveljavil v tujsko-prometnih organizacijah in med hotelirji. Na gornji sliki (označen s puščico) ga vidimo pri sprejemu predstavništva FAIAT-a (Federacije italjanskih združenj hotelov in turizma) v Kvirinalski palači 30. oktobra 1970 pri državnem predsedniku G. Saragatu. Od leve proti desni stojijo: comm. De Angelis, glavni di-

rektor FAIAT-a; rag. Del Bo, podpredsednik; dr. Angelo Bettoia, predsednik Zveze rimskih hotelirjev APRA; slovenski rojak V. Levstik, pred nedavnim izvoljeni član predsedstva FAIAT-a in že član izvršnega sveta Zveze rimskih hotelirjev; osebni tajnik ministra in minister Matteotti; predsednik republike Saragat in dr. Cagli, predsednik FAIAT-a.

— V Veliki Britaniji porabi jo okoli 40% svetovnega pridel-

V Evropi demonstrirali za baskovske gverile

LONDON, V. Br. — Še predno se je začela razprava proti 16 baskovskim nacionalistom pred vojaškim sodiščem v Burgosu na Španskem, je prišlo do nekaterih izrazov podpore baskovski narodni stvari. Ko je bila razprava preteklo sredo končana in čakajo na objavo sodb, je prišlo do obsežnejših demonstracij in manifestacij v podporo obtoženim Baskom po raznih delih Evrope.

Najobsežnejše so bile demonstracije v švicarskem Bernu zadnjo soboto. Udeležilo se jih je kakih 3.000 ljudi, večinoma Špancev, nasprotnikov generala Franka. Demonstracije so bile v teh in naslednjih dneh tudi na Holandskem, Italiji in Franciji. Španske oblasti so tožile 16 baskovskih nacionalistov "tolovajstva", sabotaž in umora policijskega načelnika v avgustu 1968. Šest obtožencev, ki naj bi izvedli ta umor, naj bi bilo obsojenih na smrt, vsi ostali pa na dolga leta ječe. Proti obsodbi so nastopili španski škofje, proti njej so se oglasili vsi nasprotniki Frankovega režima in še posebej skupina 300 španskih umetnikov in pisateljev. Ti so izvedli svoj protest v samostanu Monserrat pri Barceloni. Z njimi je bil tudi 77 let stari slavnejši sodobni španski slikar Miro.

KP v ČSR izključila 400.000 svojih članov

PRAGA, ČSR. — V sedaj objavljenem govoru glavnega tajnika Komunistične partije dr. Gustava Husaka pretekli teden je razvidno, da je bilo tekom čistke Komunistične partije, ki se je začela dejansko avgusta 1968 s sovjetsko zasedbo ČSR, pravno pa šele z letošnjim januarjem poton posebnih komisij, izločenih iz te okoli 400.000 članov. Čistka naj bi bila sedaj uradno zaključena, člani so dobili nove članske izkaznice.

G. Husak je priznal, da je med okoli 1.200.000 člani večina starih ljudi, pretežno javnih uradnikov, da pa delavstva in mladih ljudi skoraj ni. Pozval je Partijo in njene organizacije, naj se zavedajo te pomanjkljivosti in skušajo dobiti v svoje vrste delavstvo in mladino.

Komunistična partija je imela v pomladi 1968 okoli 1.6 milijona članov. Veliko ljudi se je tedaj vpisalo vanjo, ker so hoteli podpreti tedanjega glavnega tajnika A. Dubčeka in njegovo skupino, ki je hotela dati komunističnemu režimu v ČSR "človeško podobo". Ko so Sovjeti napravili konec "praški pomladi", se je začel množični izstop iz partije v znak protesta. Ko je pa postalo očitno, da bodo pod novim režimom Husak-Strougal dobili javne in držav-

ne službe le partiji, so se vstopi v njo seveda zopet pomnožili.

Nixon ubira novo smer

WASHINGTON, D.C. — Zadnje kongresne volitve se niso tako obnesle za republikance, kot so v Nixonovi okolici upali. To je privedlo do obsežnih notranjih razprav, ki niso prila do nobenega splošnega zaključka. Tako je podpredsednik S. T. Agnew dejal včeraj, da je čas, da to brezplodno razpravo končajo in začno gledati naprej proti letu 1972 in ne nazaj.

V Beli hiši so to že baje storili. Novo smer političnega dela vodita Donald Rumsfeld in Robert Finch. "Južno strategijo" naj bi zamenjala "suburbanska strategija". Njeno bistvo je v tem, da je treba posvetiti glavno pozornost volivcem v predmestjih, ki imajo večino v deželi, pa so po svojem mišljenju v veliki večini nagnjeni nekaj bolj na konservativno stran kot na liberalno, pa pri tem vsi odločni zagovorniki reda in zakonitosti.

MALI OGLASI

V najem

Na 846 E. 141 St., blizu Eaton Yale in Fisher Body, 4 sobe in kopalnica zgoraj, prenovljeno. \$75. Kličite 885-2636.

—(244)

V najem

Oddamo 3 sobe, kopalnico, furneze, vse na novo dekorirano na 1193 E. 60 St. Vprašajte v trgovini od 9. do 5. ure ali kličite po 6. uri 442-2009.

(244)

Stanovanje oddajo

Stirisobno stanovanje s kopalnico in ogrevom oddajo. Kličite po 4. popoldne tel. 432-3193.

(245)

Pri E. 185 cesti

je naprodaj dobra hiša s 3 spalnicami, vse spodaj, klet, dvojna garaža.

GEORGE KNAUS Real Estate 481-9300

(244)

Hiša naprodaj v Euclidu

Lep bungalow, 2 spalnice, na Lloyd Rd. Se lahko razširi na drugem. Polna klet. Priključena garaža. Velik lep lot.

Blizu E. 260 - fara sv. Viljema zidan duplex, 6-6, dve priključeni garaži, patio, sedem let star, v St. Williams fari.

Dohodninski bungalow

Pri E. 200 St., Hiša za dve družini, na novo dekorirana v spodnjih dvajsetih.

UPSON

499 E. 260 St. Realtor RE 1-1070 UMLS

(246)

V najem

4 neopremljene, čiste sobe, spodaj, plinski furnezi, se oddajo v fari sv. Vida. Kličite 361-0823. Samo odraslim!

(244)

Stanovanje oddajo

Petsobno neopremljeno stanovanje oddajo v okolici Sv. Vida. Kličite za pojasnila tel. 881-2345.

—(247)

V najem

3-sobno stanovanje s kopalnico, spodaj, se odda v najem na 1256 E. 61 St., telefon 381-1839, od 1. do 3. popoldne.

—(244)

V najem

Stirisobno stanovanje se odda v najem na 6811-13 Bonna Ave. Oglasite se osebno, ali kličite: 881-9672.

—(244)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELovalnica NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

Predbožična razprodaja

Približava se konec naše 1970 božične razprodaje.

Samo še par dni, pa bo ta razprodaja gotova!

★ ★ ★

Vse cene naših prodajnih predmetov so znižane

posebno za BOŽIČ!

★ ★ ★

Kupite sedaj in plačajte v 1971. Lelu!

★ ★ ★

Za vašo udobnost bo trgovina odprta vsaki dan od 9. dop. do 9. zvečer.

KOLEDARJE za leto 1971 lahko dobite brezplačno: v naši trgovini na Waterloo Rd., v pogrebnih zavodih na Lake Shore Blvd. in na East 62. cesti ter v Grdinovem kegljišču na St. Clair Ave.

A. GRDINA & SONS

15301 Waterloo Rd.

KE 1-1235

Dajemo Eagle znamke!

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobiča še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime _____

cesta _____

mesto in država _____

Za to darilo pošiljam znesek \$ _____

Moje ime je _____

Moj naslov je _____

mesto in država _____

DRAMATSKO DRUŠTVO LILIJA

uprizori

MEŠKOV BOŽIČNI MISTERIJ V 4. DEJANJIH

"Henrik gobavi vitez"

v nedeljo, 20. decembra 1970

V SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVENUE

Začetek ob 3.30 popoldne.

Vsi vljudno vabljeni!

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

In ne da bi izgubljal čas s premišljanjem, kakor da noče dati svojemu duhu časa, da bi završel storjeni sklep, se sklonil k ostudni vreči, jo odpre s Farijevim nožem, vzame iz nje mrtvo truplo, je spravi po podzemeljskem rovu v svojo ječo, je položi na svojo posteljo, mu priveže okoli glave platneno čunjo, s katero si je sam pokrival glavo, ga odene s svojo odejo, poljubi na ledenomrzlo čelo, mu poskuša brezuspešno zatisniti oči in mu obrne obraz v steno, da bi jetničar, ki mu prinese večerjo, menil, da spi, kakor se je Dantes sam že mnogokrat hlinil spečega. Nato stopi v rov, potegne posteljo z velikim trudom k steni, odhiti v Farijevo sobo, vzame iz shrambe v kaminu in niti, vrže s sebe svoje cape, da bi bilo čutiti v vreči nago telo, zleze v vrečo, leže, kakor je ležal mrlj in zašije vrečo od znotraj. Če bi bil prišel ta hip kdo v ječo, bi bil lahko slišal udarce njegovega srca.

Dantes bi bil lahko počakal do večernega jetničarjevega obiska; toda bal se je, da si guverner ne premisli in ne določi za pogreb bolj zgodnje ure kakor prvotno. V tem slučaju bi bilo vse njegovo upanje uničeno. Njegov načrt je bil gotov za vse slučaje.

Bil je sledeč:

Ce spoznajo nosači, da nosijo živega človeka, jim ne pusti časa, da bi prišli do popolne zavesti, ampak hitro prereže vrečo od vrha do dna, izrabi njihov strah ter ubeži. Če bi ga hotel kdo ovirati, se posluži v sili svojega noža.

Ce ga prineso srečno na pokopališče in ga položi v grob, jim mirno pusti, da ga zasujejo. Brž ko odidejo, dvigne v nočni samoti plehko zemljo in ubeži. Mislil je, da prst, ki jo namečejo nanj, ne bode tako težka, da bi se je ne mogel oprustiti.

Ce bi se motil in bi bila zemlja pretežka, se zaduši, in s tem je vse končano!

Dantes izza sinoči ni ničesar jedel, kajti na glad do zdaj se ni imel časa misliti. Njegov položaj je bil vreden prevelike pazljivosti, da bi mu dal misliti še na kaj drugega.

Prvo nevarnost, ki je pretila Dantesu, je bila, da zasledi njegov čin jetničar, ko pride ob sedmih z večerjo v njegovo sobo. K sreči je sprejel Dantes jetničarja mnogokrat v postelji, včasih, ker je bil slabe volje, včasih, ker je bil truden, ter ni odgovoril na nobeno njegovih vprašanj. Take dni je postavil mož kruh in juho na mizo ter molče odšel.

Toda to pot jetničar lahko napravi izjemo. Lahko ga nalogovi in ko ne dobi odgovora, stopi k potelji ter razkrije Dantesovo nakano.

Proti sedmim se polasti Dantes smrti strah. Jedno roko položi na svoje silno utripajoče srce, otiraje si z drugo pot, ki mu je lil po celem obrazu in silil iz celega telesa. Zdajpazdaj ga streše mrtvaški hlad, da vstrepeta krčevito celo njegovo telo.

Cas poteka, a v gradu ostane vse tiho, da se Dantes pomiri, prepričan, da je prvo nevarnost srečno prebil.

To je bilo dobro znamenje.

Končno, ob uri, ki jo je določil guverner, se začnejo na hodniku koraki. Videč, da je prišel odločilni trenutek, zbere Dantes ves svoj pogum in zadržuje sapo; samo da bi mogel zadržati prav tako tudi vtirpanje svojih žil.

Pri vratih obstoje; iz korakovanja sklepa Dantes, da se mu bližata dva nosača. Da je ta slutnja opravičena, se prepriča, ko sliši, da sta postavila na tla nosilnico.

Vrata se odpro, in pri slabi svetlobi vidi Dantes skozi vrečo, kako se mu bližata dve postavi in kako stoji tretja s svetilnico v roki pri vratih. Moža, ki sta prišla k postelji, dvigneta vrečo, jeden pri glavi, drugi pri nogah.

"Starec je pa težak!" pravi oni, ki je prijel pri glavi.

"Pravijo, da postanejo noge vsako leto za pol funta težje," pravi mož ob vznožju.

"Ali si naredil svoj vozlo?" vpraša prvi.

"Bil je pač neumen, da bi nama provzročal trud tako po nepotrebnem," pravi drugi; "na pravim ga spodaj."

"Prav imaš; torej pojdiva!"

"Čemu vozlo?" se vpraša Dantes.

Vrečo z Dantesom položita moža na nosilnico. Ta se je naredil trdega, da bi bil pač jednak mrlju. Mož s svetilnico stopi naprej, in sprevod se prične pomikati po neklih stopnicah, vodečih navzdol.

Naenkrat oblije Dantesa svež, oster zrak. Polasti se ga čut, poln radosti in strahu.

Ko pustijo za seboj kakih dvajset korakov, postavita no-

sača nosilnico na tla.

Jeden izmed nosačev se oddalji, in Dantes sliši, da gre po kamenitem tlaku.

"Kje vendar sem?" se vpraša. "Veš, vražje je težak!" pravi on, ki je ostal pri Dantesu, ter sede na rob nosilnice.

Prva misel, ki pride Dantesu, je bila, da bi ubežal; toda premaga se.

"Posveti mi vendar, žival," pravi oni, ki je odšel nekoliko proč, "sicer ne najdem nikdar, kar iščem."

Mož s svetilnico uboga, dasi prošnja ni bila uljudna.

"Kaj vendar išče?" se vpraša Dantes. "Pač gotovo lopato."

Vzklik zadovoljnosti javi Dantesu, da je grobar našel, kar je iskal.

Nato se grobar zopet približa nosilnici, in Edmond čuje, kako položi poleg njega neko težko stvar; isti hip se mu zadrigne s silo okoli nog vrv, da začuti silno bolečino.

"Ali je torej vozlo gotov?" vpraša grobar, ki je dozdej brez opravka.

"In dobro," pravi ta, "za to ti jamčim."

In nosilnica se dvigne vnovič, in sprevod nadaljuje svojo pot.

Ko predo kakih petdeset korakov, se odpro neka vrata, sprevod gre skozi in o stran vrat naprej. Vedno natančneje in natančneje razločuje Dantes šumenje valov, razbijajočih se ob pečinah.

"Slabo vreme!" pravi jeden izmed nosačev. "To noč v morju pač ne bode prijetno."

"Da, vrli abbe se nekoliko zmoči," pravi drugi, in vsi se zasmejejo.

Dasi Dantes tega dovtipa ni razumel, se mu vendar naježijo

lasje na glavi.

"Dobro, na mestu smo," pravi prvi.

"Le še nekoliko naprej," pravi drugi. "Spominjaš se, da je zadnji ostal preblizu brega, in da naju je zato guverner drugi dan ozmerjal."

Ko napravita še nekaj korakov po bregu navzgor in obstaneta, primeta Dantesa pri glavi in pri nogah ter ga pričneta gugati.

"Ena," pravita grobarja.

VZTRAJEN SPREMLJEVALEC — Pes "Brindle" se je vlegel k nogam sedečega poštarja Ed Borna v Floridi in ga opazuje, če bo kaj padlo zanj. "Brindle" vsak dan zvesto spremlja poštarja na vsej njegovi poti pri raznašanju pošte.

"Dve."

"Tri!"

Isti hip začuti Dantes, da ga izpustita, in da zleti in pada po zraku kakor ranjen ptič, pada in pada vedno naprej, da se mu prične krčiti srce. Dasi je pospeševal njegovo padanje težak predmet, ki ga je vlekel navzdol, se mu je zdelo vendar, da traja to padanje celo večnost. Končno pade s silnim šumom v ledeno mrzlo vodo ter v hipu, ko se prične potapljati, nehote zakriči.

Dantes je padel v morje, in šestintrideset funtov težka kroglja, ki mu je bila privezana za noge, ga je imela potopiti na dno morja.

Morje je pokopališče gradu Ifa.

(Dalje prihodnjič)

Odtok je manjši

V Sredozemsko morje pritaka precej več vode, kot jo iz njega odtaka skozi Gibraltarska vrata. Dober del pritoka namreč zaradi vročega podnebja izhlapi.

PRIDITE N.A

veselo silvestrovanje s plesom v Slovenskem društvu doma 20713 Recher Avenue!

JOHN GRABNERJEV ORKESTER bo začel igrati ob 8. zvečer v spodnji dvorani LOU BAJC ORKESTER pa bo igral v glavni točilnici od 9. zvečer.

Okrepčila po običajnih cenah!

Brezplačni klobučki in ropotuljice!

Vstopnica \$2

PRISRČNO VABLJENI!

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

548 EAST 185 STREET, EUCLID

KW 1-3187

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te seznane priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglas v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessmenta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglas v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

BREZLEDNI HLADILNIK.

Tu je zelo enostaven način, kako obdržati Stroh's lepo hladno celo popoldne. Naš aluminijasti-izolirani hladilni karton.

Bodite sigurni, da je preje cel karton primerno ohlajen. Potem bo pivo v njem ostalo hladno več ur.

Ne zamerite, nočemo trditi, da je ta hladilni karton Stroh's piva bolj ljubeč kot je, prenosna ledenica, napolnjena s Stroh's.

Toda prav gotovo se karton lažje prenaša.

Stroh's... Od enega ljubitelja piva do drugega.

1889

1970

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z veliko srčno bolečino naznanjamo bridko vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po težki mučni bolezni, vdan v božjo voljo, previden s svetimi zakramenti, dne 2. avgusta 1970 za vedno zatisnil svoje blage oči naš dragi sopro, oče, stari oče, polbrat,

Joseph Mramor

Dragi pokojnik je bil rojen 27. aprila 1889 pri Sv. Vidu nad Cerknico v Sloveniji, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913. Pokojni je bil član št. 147 SNPJ, ADZ in Kluba upokojencev za St. Clairsko okrožje. Do upokojitve je bil zaposlen pri Cleveland Twist Drill.

Pogreb je bil 5. avgusta 1970 iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida, kjer je bila opravljena maša zadušnica in pogrebne molitve. Predragega pokojnika smo pokopali na pokopališču Kalvarija.

Naša prva najprisknejša zahvala bodi izrečena č.g. Jerko Geržinčiču za opravilo maše in pogrebnih molitev v cerkvi in na pokopališču in za molitev v pogrebnem zavodu. Prav tako se zahvaljujemo č.g. Jožetu Faležu za obiske na domu in podelitev zakramentov.

Prav hvaležna zahvala dr. Anthony-ju Spechu, ki je dragega pokojnika nudil vso zdravniško pomoč.

Iz srca se zahvaljujemo sosedom in prijateljem, ki so pokojnika prihajali na domu obiskat v njegovi dolgi bolezni in tako njemu, kakor nam tudi izkazali s tem svojo ljubezn.

Prav iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so našega dragega pokojnika prišli kropit in moliti za pokoj njegove duše v pogrebnem zavodu, za vso izkazano sočustvovanje. Vsem ki so darovali za maše in v druge dobre namene, prav tako vsem, ki so poklonili vence in šopke ob njegovi krsti ter dragega pokojnika spremili k zadnjemu počitku na pokopališče in dali za prevoz, svoje avtomobile.

Levo se zahvaljujemo Zakrajskemu pogrebnemu zavodu, za vzorno vodenje potreba in vso ostalo nudeno pomoč.

Raznosilali smo zahvalne kartice vsem, za katere naslove smo vedeli, ako kdo kartice ni dobil, ker nismo imeli naslova, naj sprejme to našo javno zahvalo velikodušno na znanje.

Predragi naš pokojnik, počivaj v miru! Misel in spomin na Te, bo ostal v naših hvaležnih srcih do dneva, ko se bomo s Teboj sešli po božji obljubi: Blagor mrtvim, ki umrjejo v Gospodu.

Zalujoči ostali:

KAROLINA, roj. ADAMIČ — žena

JOSEPH WILLIAM — sin,

FLORENCE, por. SPINNER in EVELYN, por. GLOBOKAR

— hčeri

GEORGE SPINNER in EDWARD GLOBOKAR — zeta,

JOHN MRAMOR — polbrat.

10 vnukov in vnukinj in ostalo sorodstvo.

Cleveland, Celje v Sloveniji, dne 17. decembra 1970.